

20043 GEOGRAFIE OBYVATELSTVA A OSÍDLENÍ 1

cvičení 13



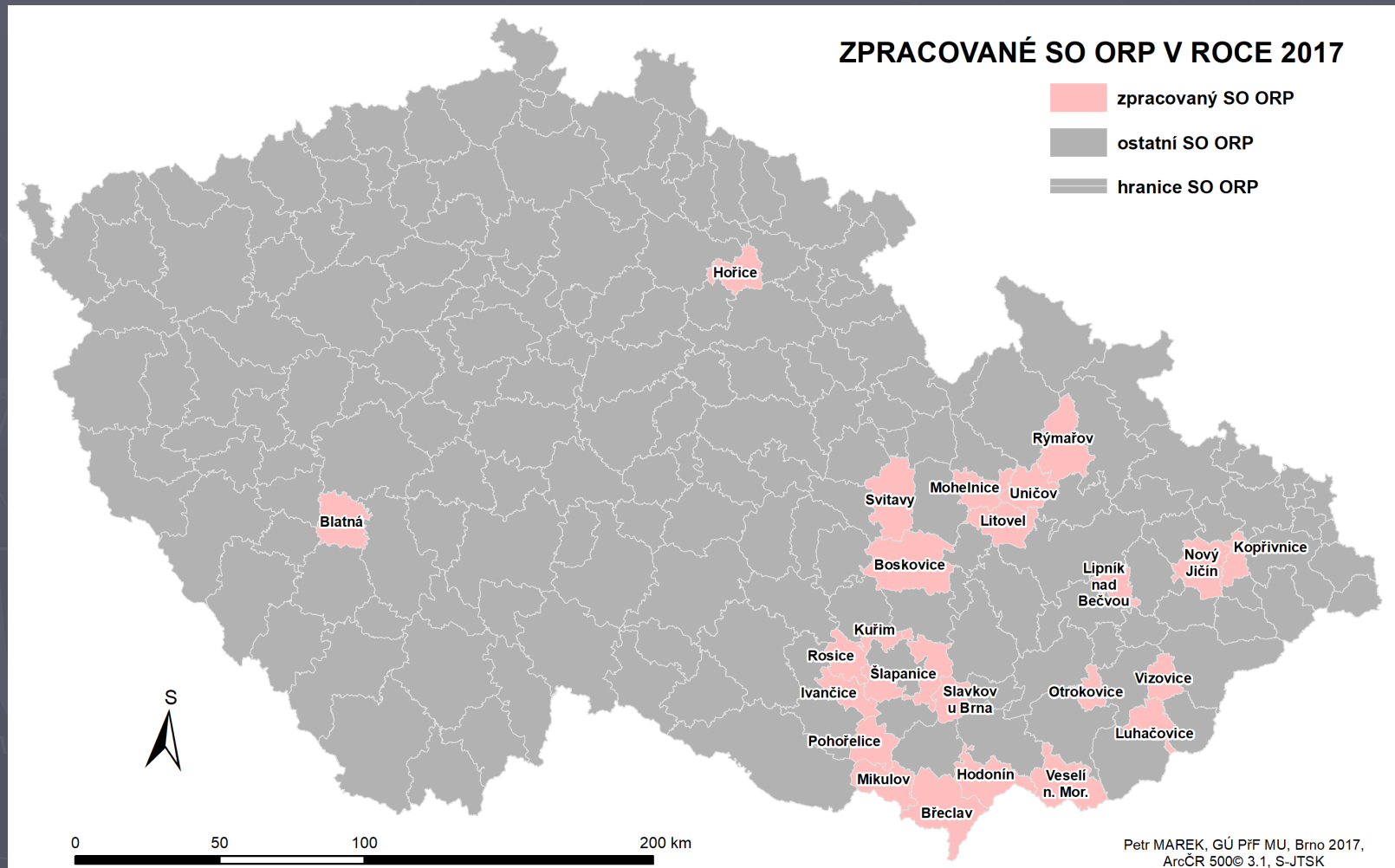
Podzim 2017

Petr MAREK

petrmarek@mail.muni.cz

Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (1)

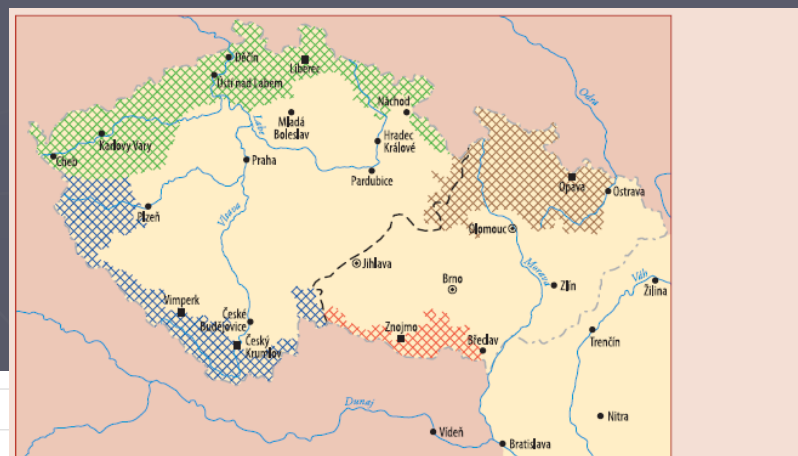
- ▶ data jsou názornější (lepší na interpretování) až při srovnání více SO ORP – srovnávány budou vámi zpracované obvody...



Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (2)

► 1.4 Vývoj počtu obyvatel do roku 2011

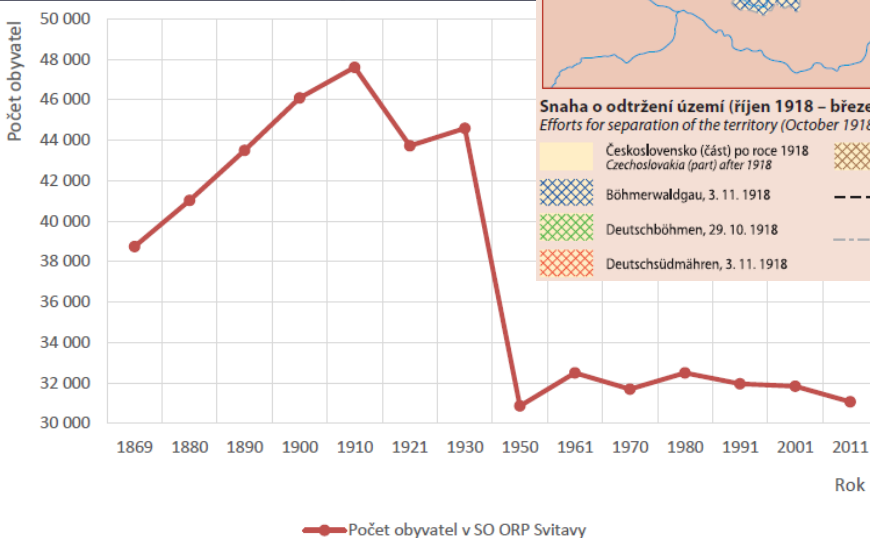
(Zdroj: Semotanová, 2009)



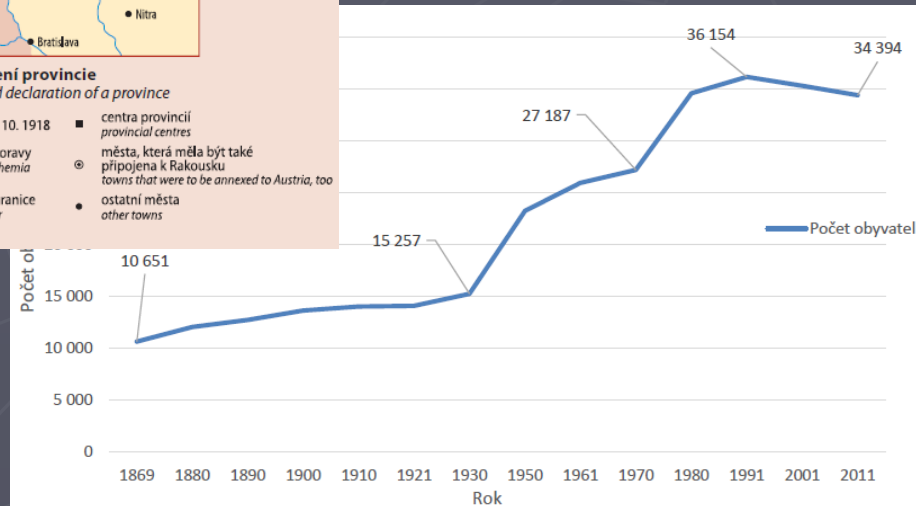
Snaha o odtržení území (říjen 1918 – březen 1919), vyhlášení provincie
Efforts for separation of the territory (October 1918 – March 1919) and declaration of a province

Československo (část) po roce 1918 Czechoslovakia (part) after 1918	Sudetenland, 30. 10. 1918	centra provincií provincial centres
Böhmerwaldgau, 3. 11. 1918	hranice Čech a Moravy border between Bohemia and Moravia	města, která měla být také připojena k Rakousku towns that were to be annexed to Austria, too
Deutschböhmen, 29. 10. 1918	současná státní hranice current state border	ostatní města other towns
Deutschsüdähren, 3. 11. 1918		

SO ORP Svitavy



SO ORP Otrokovice

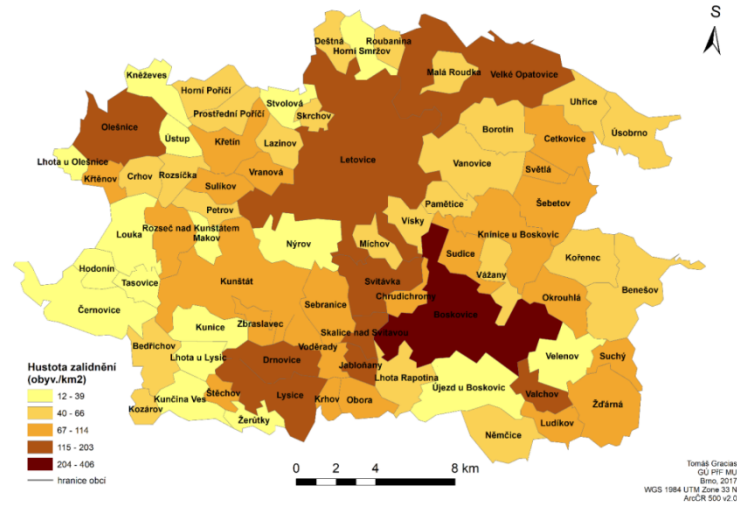


- v některých regionech mezi lety 1930 a 1950 výrazný propad (především kvůli tzv. odsunu Němců), jinde zcela opačný vývoj

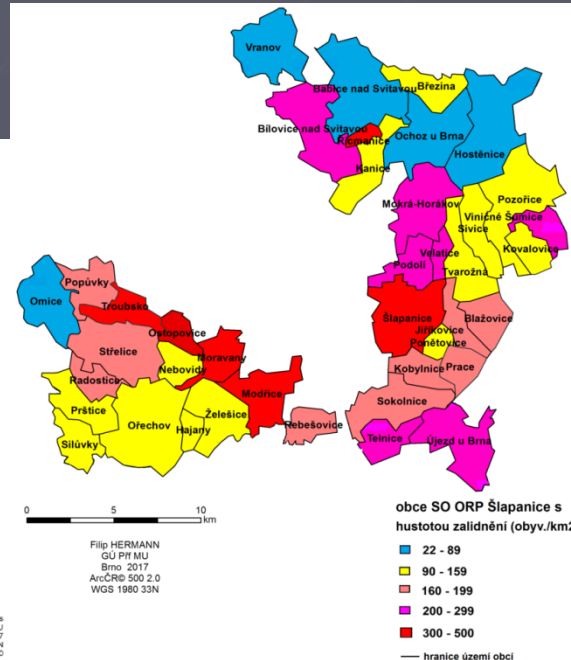
Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (3)

► 2.1 Hustota zalidnění

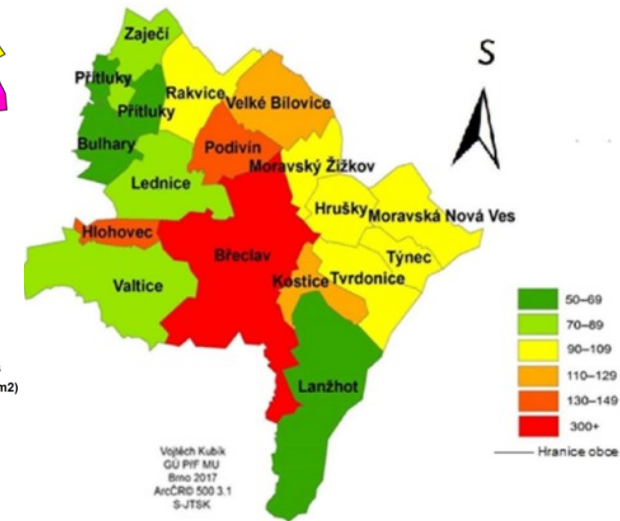
SO ORP Boskovice



SO ORP Šlapanice



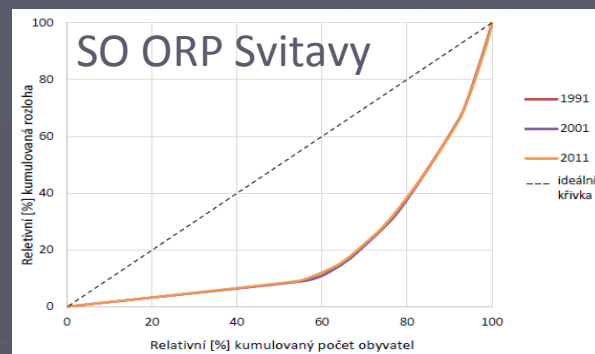
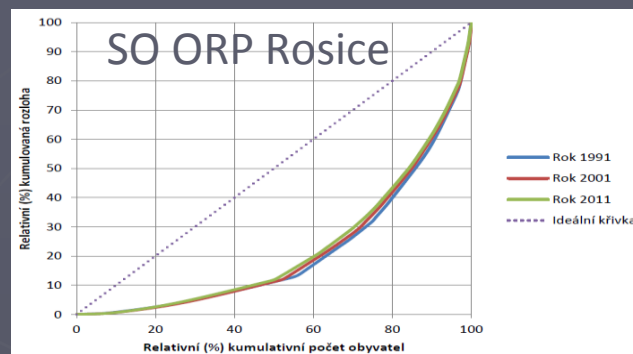
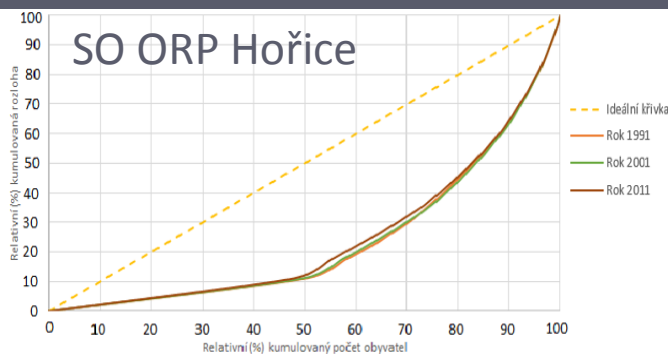
SO ORP Břeclav



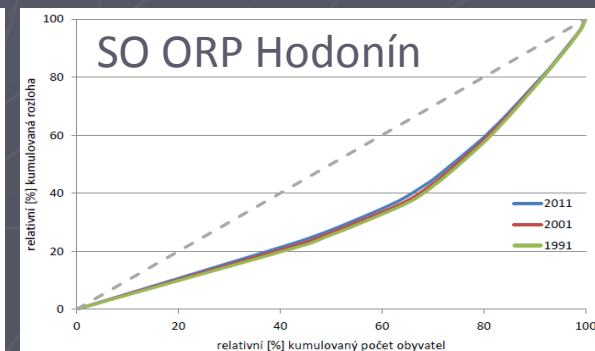
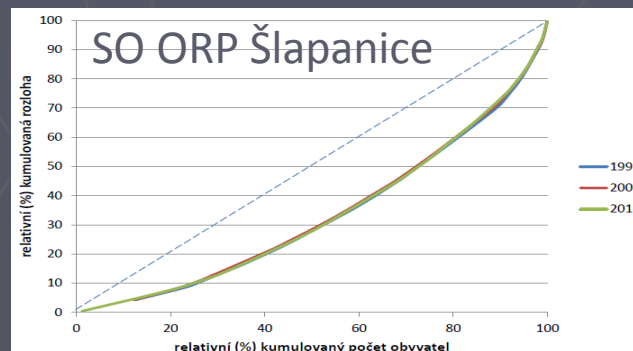
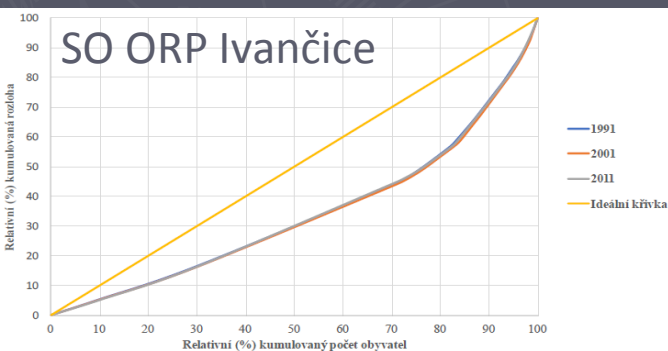
- nejvyšší hustota zalidnění nejčastěji v centrálním městě daného SO ORP a/nebo v jiných významných městech/obcích
 - ale v mnohých případech dochází postupem času vlivem suburbanizace k poklesu hustoty zalidnění v centru a naopak k nárůstu hustoty zalidnění v jeho blízkém okolí
- dále vliv dopravní dostupnosti do (nějakého) centra (vysoká hustota např. při silnicích vyšší třídy) vs. vliv odlehlosti (nízká hustota např. při státní hranici)

Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (4)

► 2.1 Koncentrace obyvatelstva – územní rozdíly



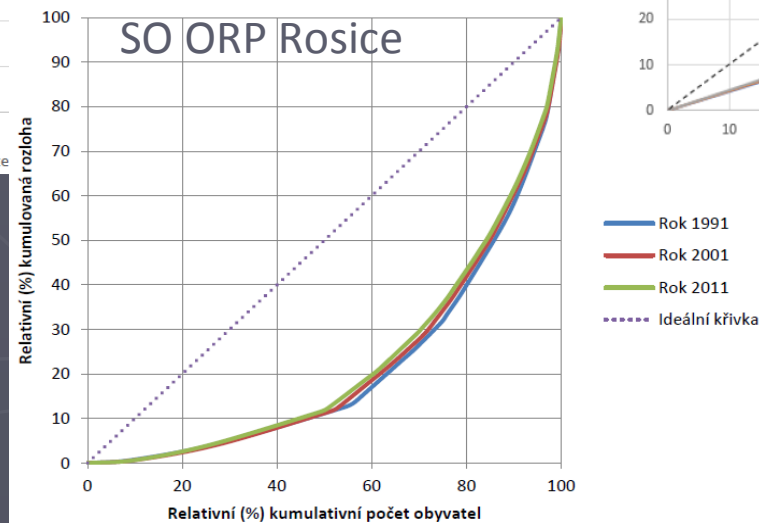
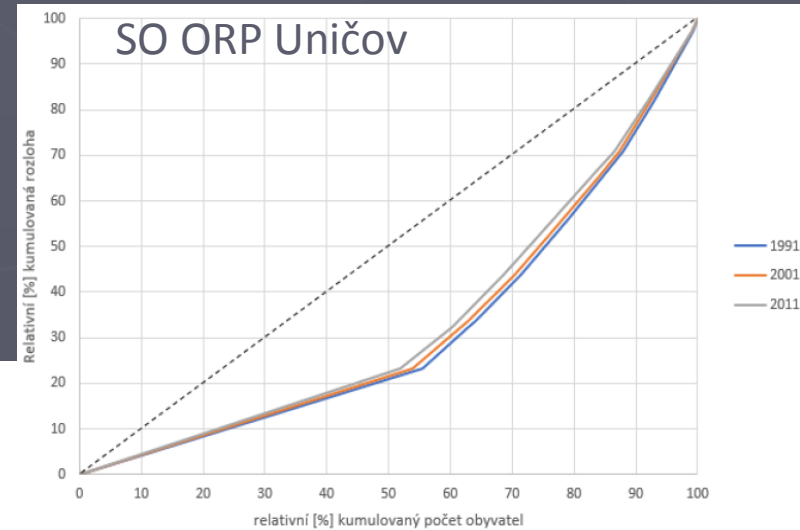
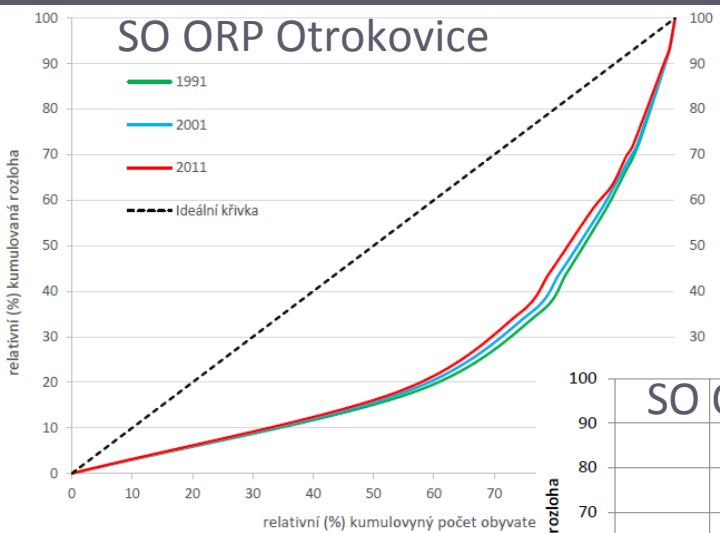
- nejvyšší koncentrace v těchto 3 SO ORP (50 % obyvatelstva žije na cca 10 % plochy)



- relativně nízká koncentrace např. v těchto 3 SO ORP (50 % obyvatelstva žije na cca 30 % plochy)

Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (5)

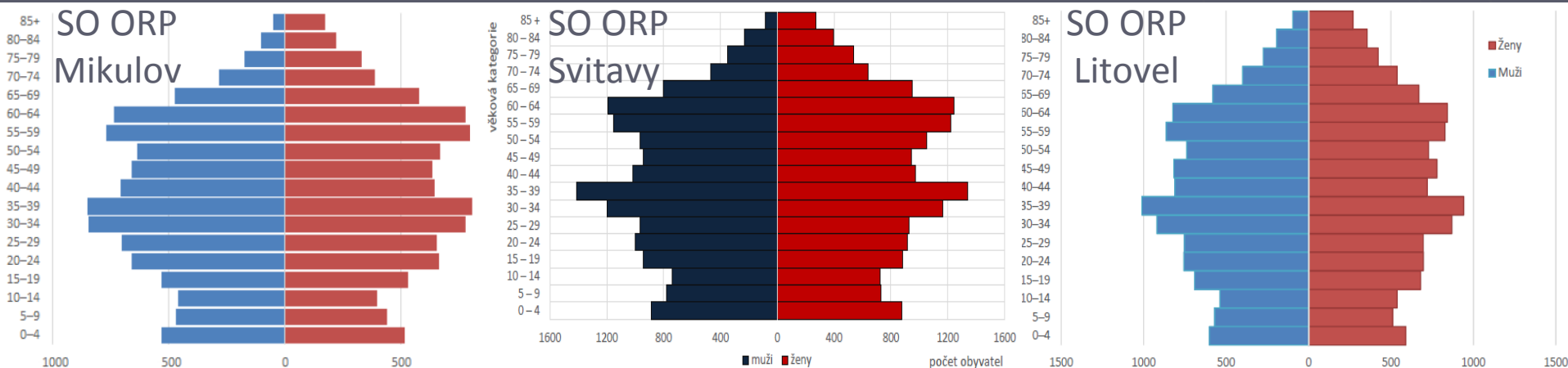
► 2.1 Koncentrace obyvatelstva – vývoj v čase



- vývoj koncentrace mezi lety 1991 a 2011 je patrný z Lorenzovy křivky jen u některých SO ORP – koncentrace se zde většinou vlivem suburbanizace snížila (jinými slovy došlo k dekoncentraci obyvatelstva)

Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (6)

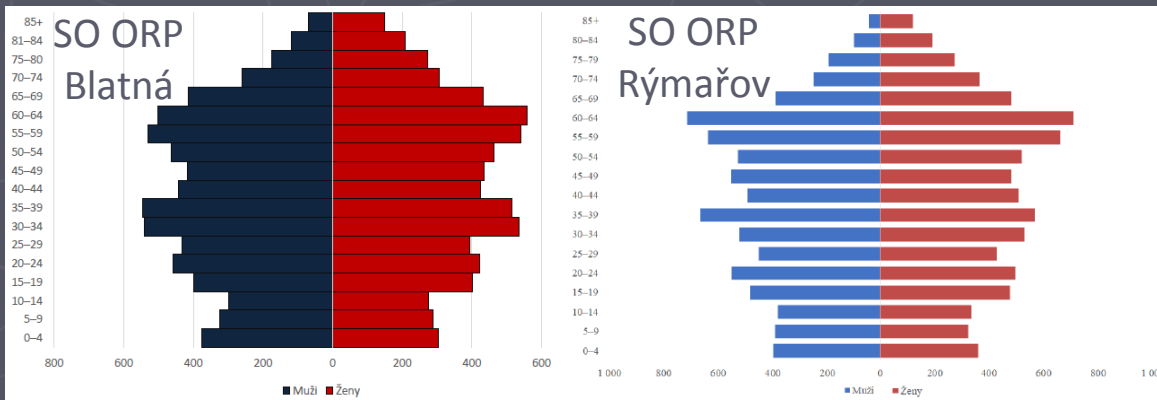
► 4.3 Věkové pyramidy – územní rozdíly



- u většiny SO ORP vyšla pro rok 2011 jako nejsilnější generace ta ve věku 35–39 let, příp. 30–34 let (tj. „Husákovy děti“) a často je stále patrná i silná poválečná generace – odpovídá to věkové pyramidě za celou Českou republiku
 - podobně i jiné charakteristiky a jejich vývoj odpovídají datům za celou ČR...

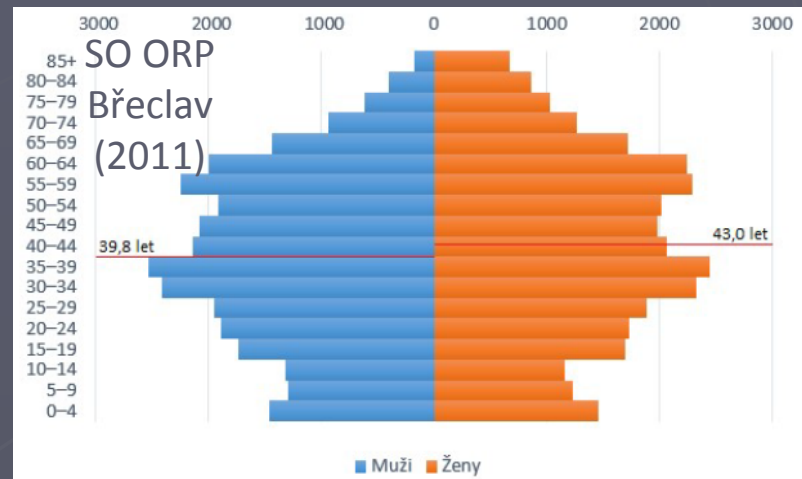
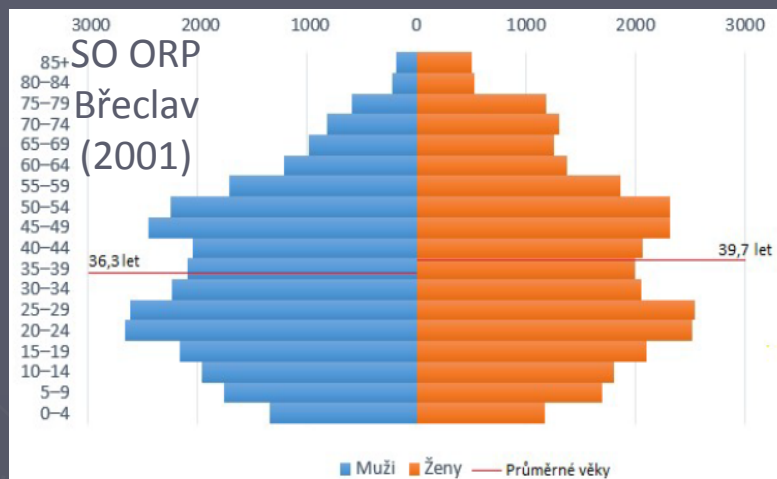
- vyskytly se dvě výjimky...

Co může být příčinou a o jaké SO ORP se jedná?



Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (7)

► 4.3 Věkové pyramidy – vývoj v čase

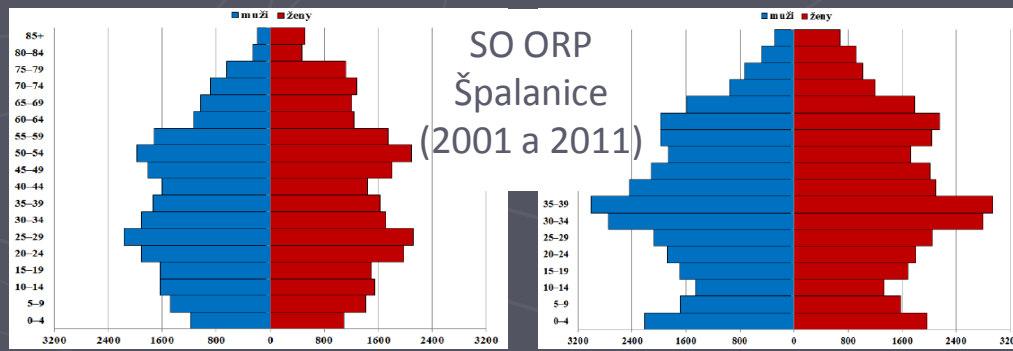


- ve všech případech došlo mezi roky 2001 a 2011 k rozšíření základny věkové pyramidy, což svědčí o vzrůstu porodnosti za uplynulé období (a populace se tak z regresivní stává v řadě případů spíše téměř stacionární); dále došlo pouze k „posunutí“ věkových skupin o 10 let

► nicméně přesto v důsledku zvyšující se naděje dožití dochází ke stárnutí populace

- zajímavá situace nastala v některých SO ORP v zázemí Brna...

Co může být příčinou?

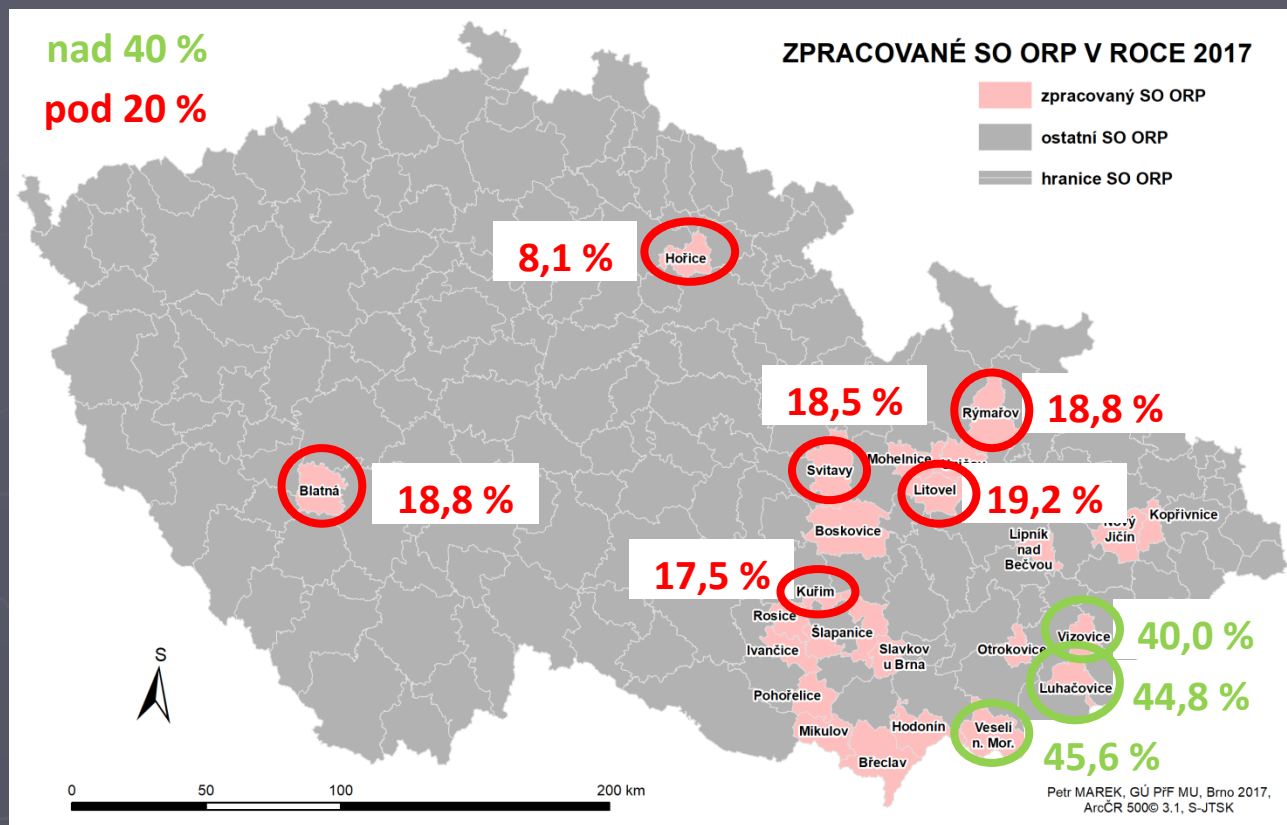


Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (8)

► 4.4 Struktura obyvatelstva podle religiozity (1)

V jakých SO ORP je pro rok 2011 největší/nejmenší podíl věřících a kolik % to je? (opět dle vašich dat)

Proč došlo mezi lety 1991 a 2011 k výraznému poklesu podílu věřících?



- úbytek věřících postupným vymíráním...
- rozhodnutí neodpovědět v SLDB na nepovinnou otázku – podobný problém i jinde
 - např.: v případě dojížděky do zaměstnání výrazný pokles mezi lety 2001 a 2011 (navzdory suburbanizaci!) způsoben vysokým počtem nevrácených nebo chybně vyplněných archů
 - podobně např. v případě struktury obyvatelstva podle příslušnosti k sektorům národního hosp.

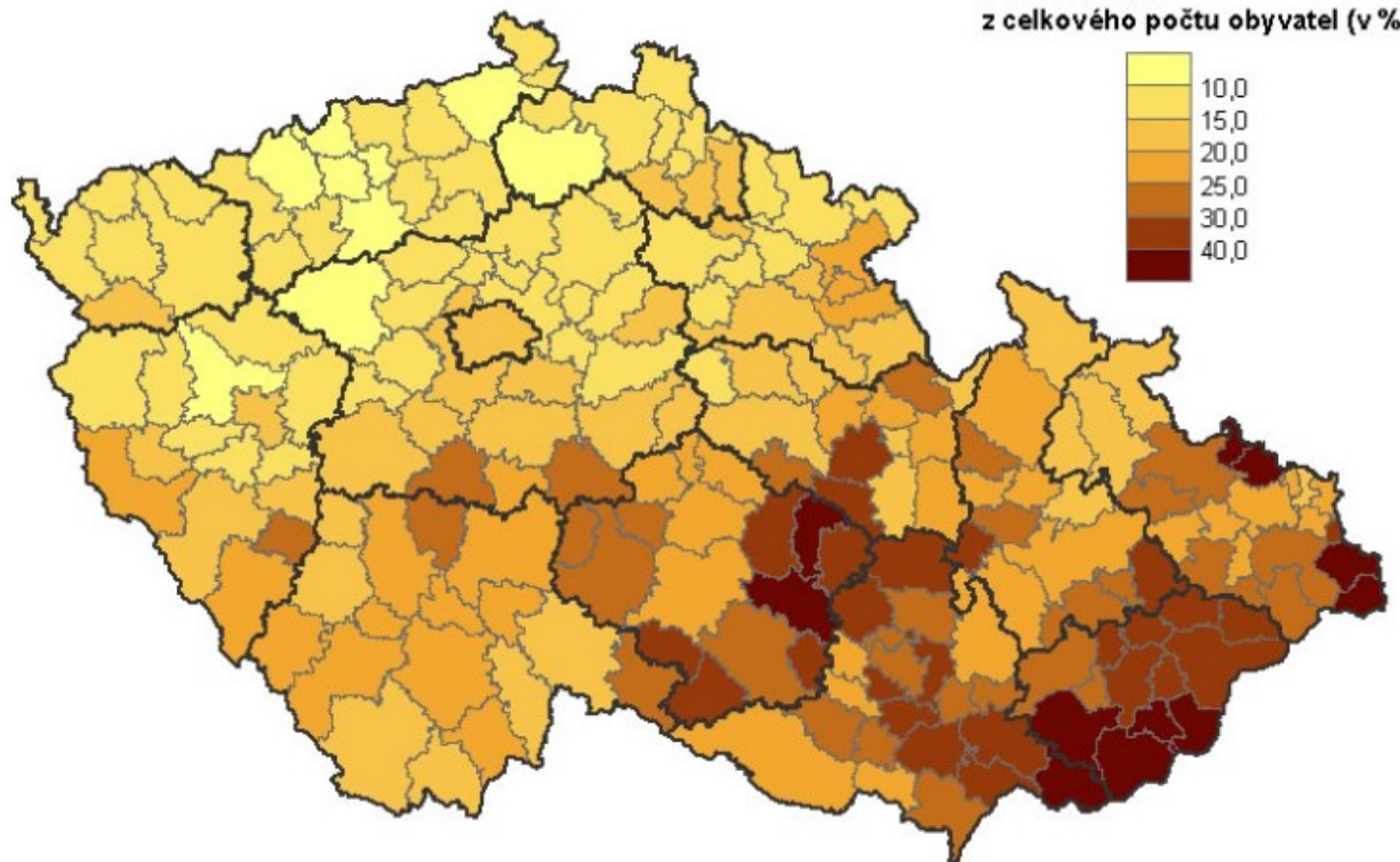
Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (9)

► 4.4 Struktura obyvatelstva podle religiozity (2)

Podíl věřících (SLDB 2011)

ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností a v Praze

Podíl věřících
z celkového počtu obyvatel (v %)



- + patrná souvislost např. s rozvodovostí...

(Zdroj: ČSÚ, 2014)

Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (10)

► 3.3 Celkový pohyb obyvatelstva – 1991

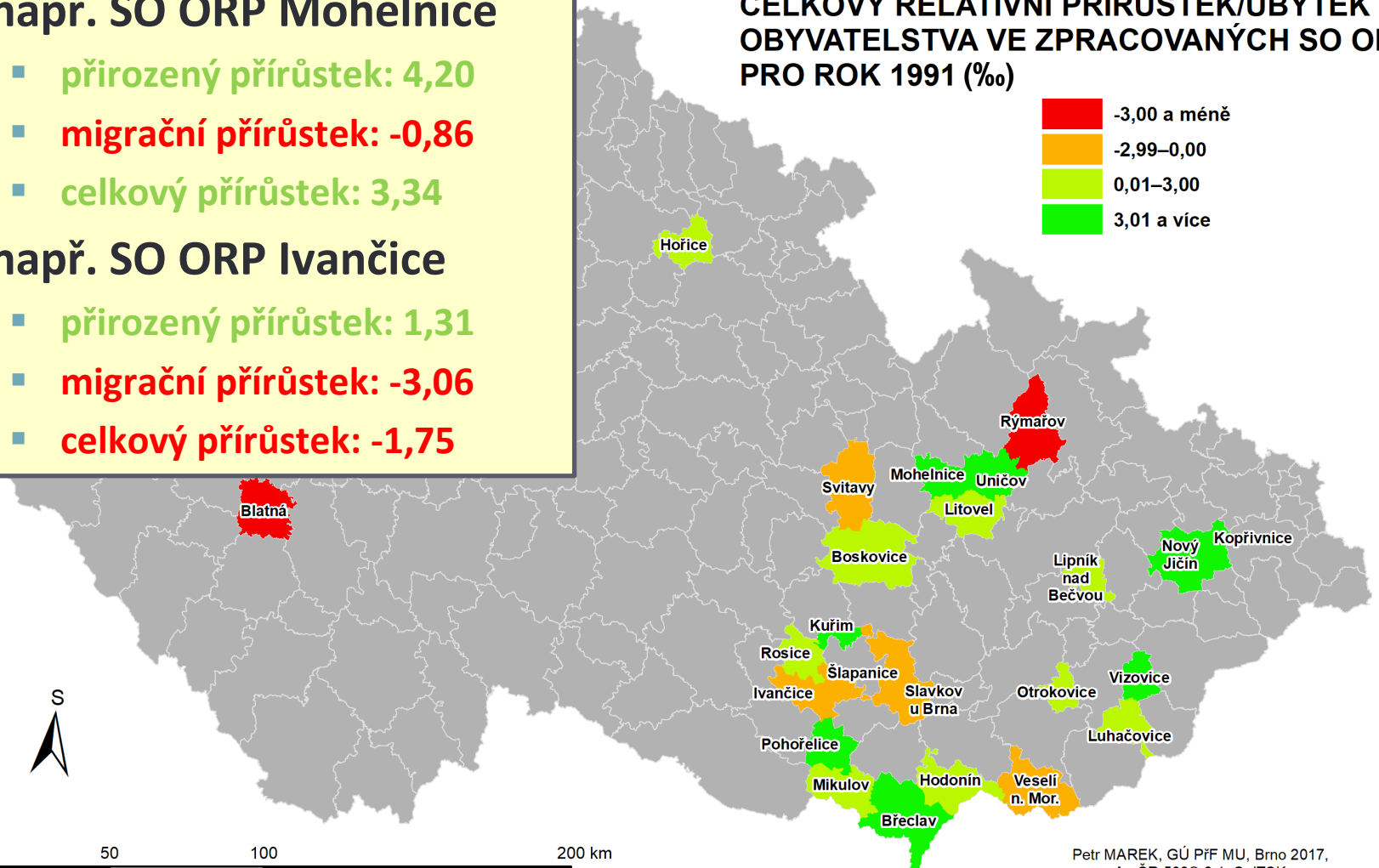
► např. SO ORP Mohelnice

- přirozený přírůstek: 4,20
- migrační přírůstek: -0,86
- celkový přírůstek: 3,34

► např. SO ORP Ivančice

- přirozený přírůstek: 1,31
- migrační přírůstek: -3,06
- celkový přírůstek: -1,75

CELKOVÝ RELATIVNÍ PŘÍRŮSTEK/ÚBYTEK
OBYVATELSTVA VE ZPRACOVANÝCH SO ORP
PRO ROK 1991 (‰)



Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (11)

► 3.3 Celkový pohyb obyvatelstva – 2001

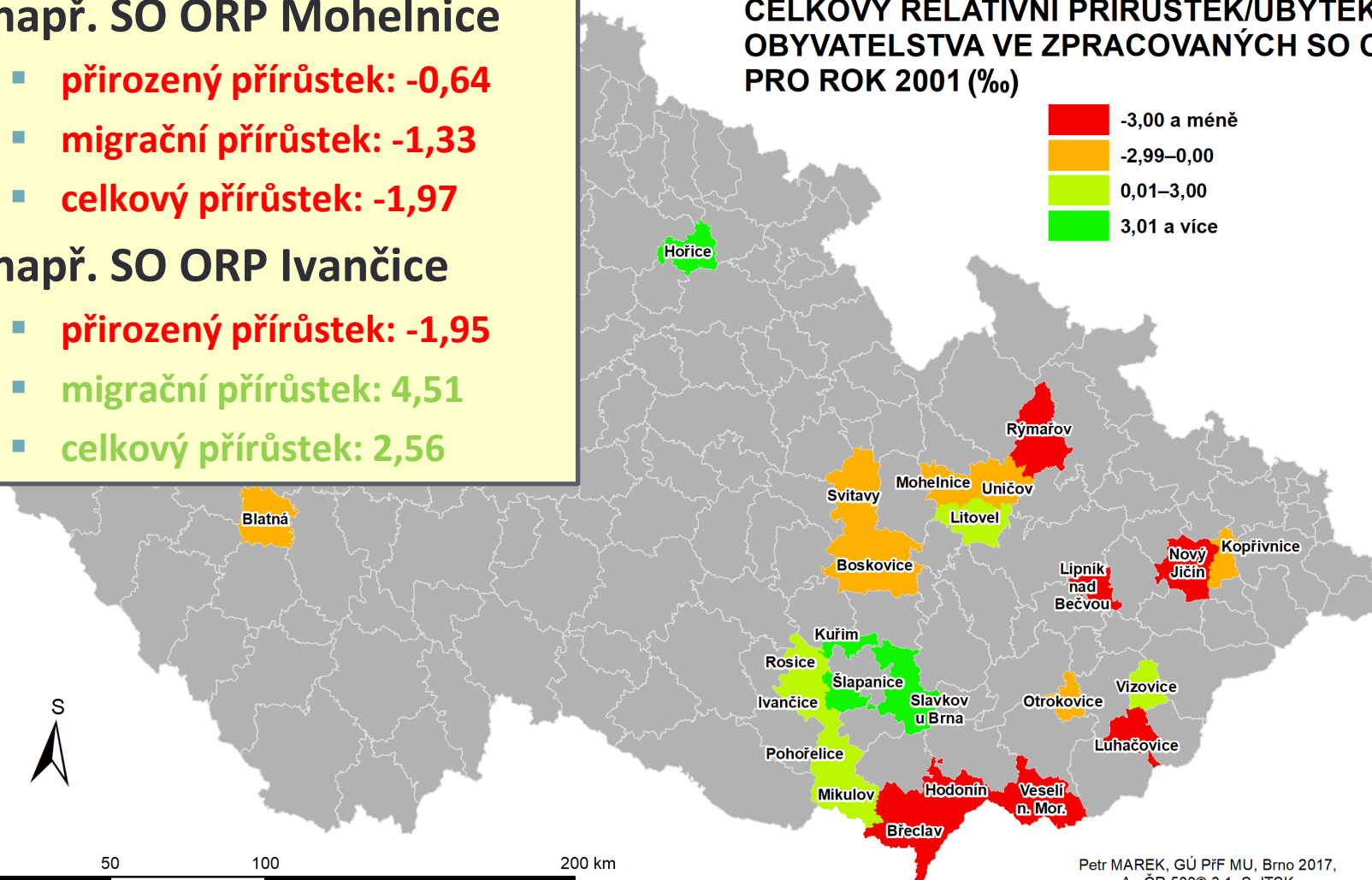
► např. SO ORP Mohelnice

- **přirozený přírůstek: -0,64**
- **migrační přírůstek: -1,33**
- **celkový přírůstek: -1,97**

► např. SO ORP Ivančice

- **přirozený přírůstek: -1,95**
- **migrační přírůstek: 4,51**
- **celkový přírůstek: 2,56**

**CELKOVÝ RELATIVNÍ PŘÍRŮSTEK/ÚBYTEK
OBYVATELSTVA VE ZPRACOVANÝCH SO ORP
PRO ROK 2001 (‰)**



Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (12)

► 3.3 Celkový pohyb obyvatelstva – 2011

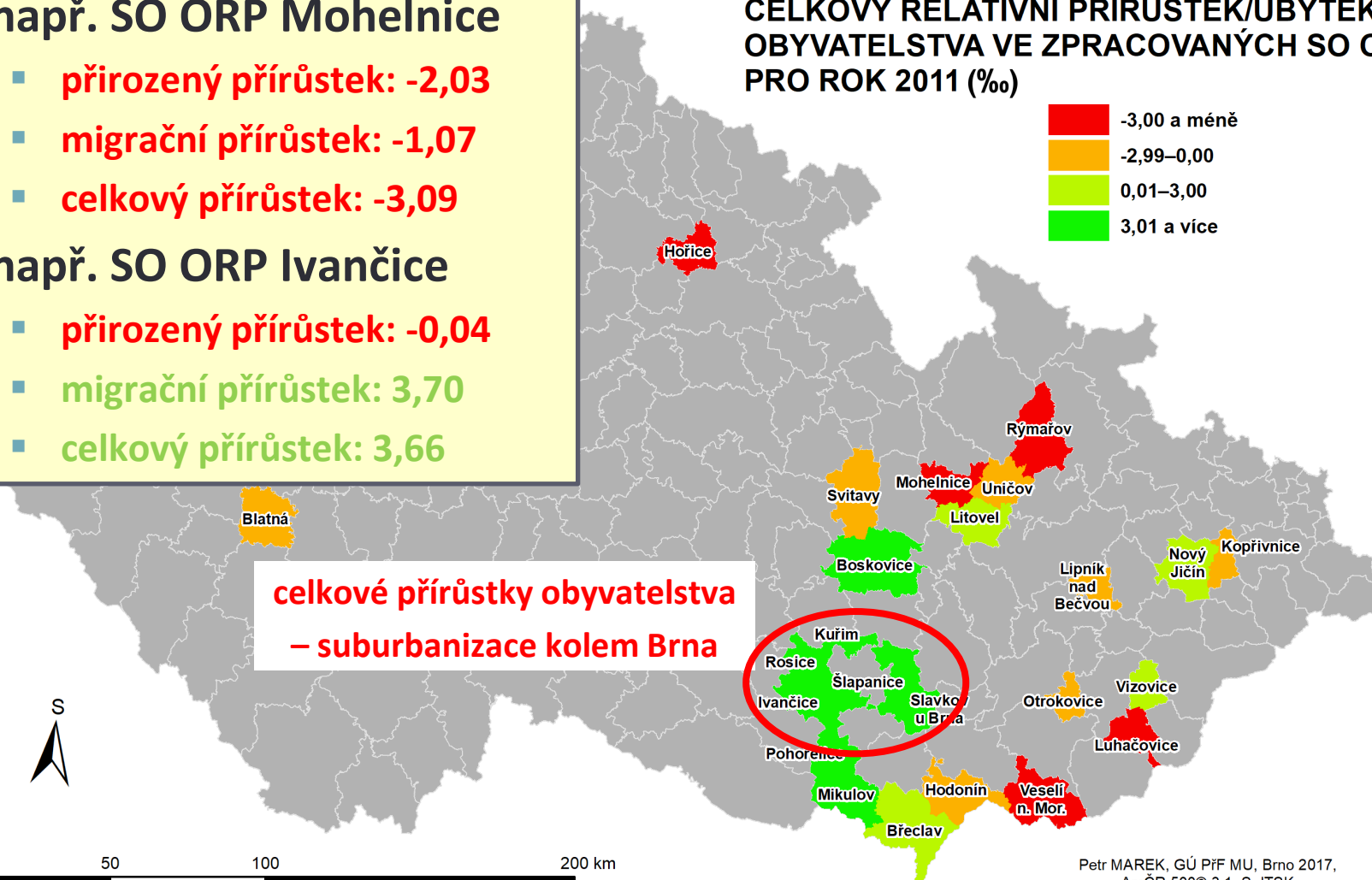
► např. SO ORP Mohelnice

- přirozený přírůstek: -2,03
- migrační přírůstek: -1,07
- celkový přírůstek: -3,09

► např. SO ORP Ivančice

- přirozený přírůstek: -0,04
- migrační přírůstek: 3,70
- celkový přírůstek: 3,66

CELKOVÝ RELATIVNÍ PŘÍRŮSTEK/ÚBYTEK
OBYVATELSTVA VE ZPRACOVANÝCH SO ORP
PRO ROK 2011 (‰)

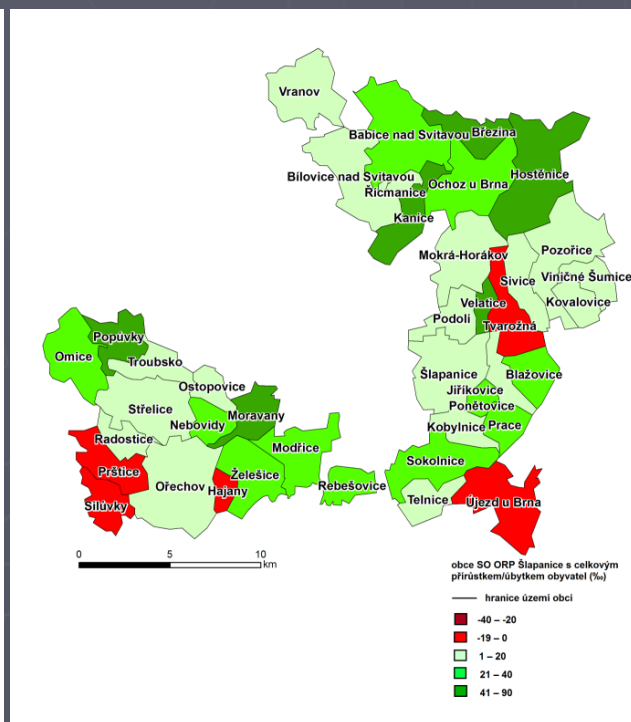
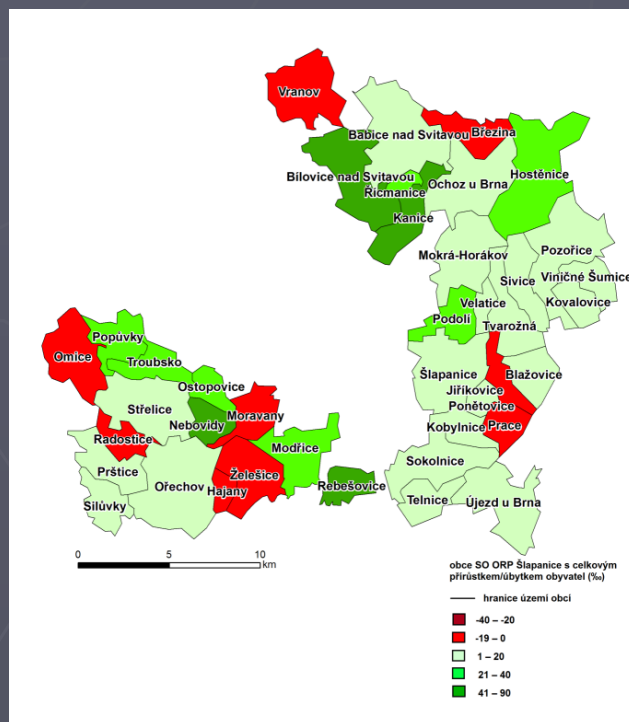
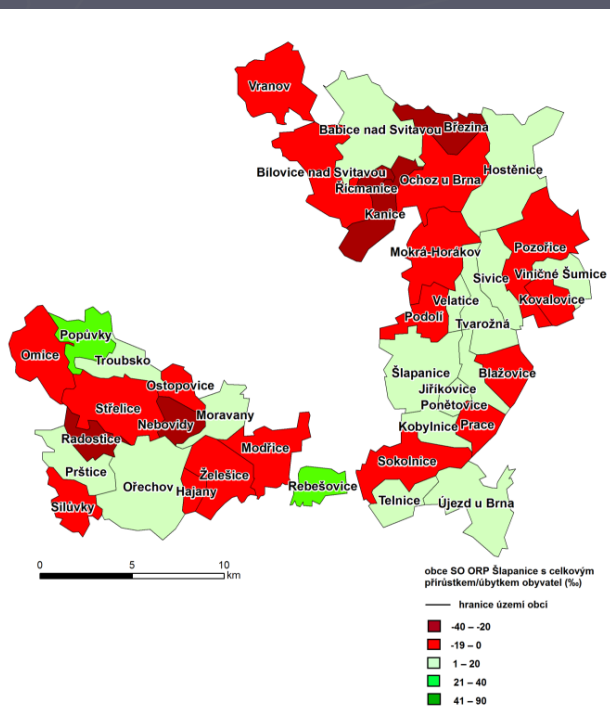


0 50 100 200 km

Zhodnocení vybraných kapitol seminární práce (13)

► 3.3 Celkový pohyb obyvatelstva – Šlapanice 1991–2011

- celkové přírůstky obyvatelstva v letech 2001 a 2011 saturovány zejména migrací = jasná suburbanizace



► 1991

- přirozený přírůstek: -0,44
- migrační přírůstek: -0,58
- celkový přírůstek: -1,03

► 2001

- přirozený přírůstek: -0,80
- migrační přírůstek: 14,39
- celkový přírůstek: 13,59

► 2011

- přirozený přírůstek: 2,94
- migrační přírůstek: 12,03
- celkový přírůstek: 14,97

Hodnocení cvičení

- ▶ **Přišlo vám v něčem psaní seminární práce přínosné? V čem?**
 - seznámení se s ČSÚ / s hledáním dat a s problémem srovnatelnosti
 - seznámení se s formálními požadavky odborného textu
 - lepší zapamatování učiva z geografie obyvatelstva – důvod:
 - ▶ lidé si zapamatují (ale: různé zdroje, individuální rozdíly...):
 - 10 % toho, co čtou bez většího volního úsilí
 - 20 % toho, co slyší
 - 30 % toho, co vidí
 - 50 % toho, co vidí a slyší
 - 70 % toho, co sami říkají, o čem diskutují
 - 80 % toho, co dělají
 - 90 % toho, co se pokoušejí naučit druhé
- ▶ **Byly požadavky na psaní seminární práce přiměřeně náročné?**
- ▶ **Je lepší začínat dynamikou obyvatelstva, nebo strukturami?**
- ▶ **Jiná zpětná vazba???** (Prosím i o anonymní hodnocení na ISu...)

Další věci...

- ▶ probraná látka na přednáškách???
- ▶ problémy s opravou seminárních prací???

**Děkuju za pozornost
a přeju hodně štěstí u zkoušky :)**

